

ALGEMENE VERGADERING

ONDERWERP

Zienswijze
ontwerpbegroting 2025
HFA

PROGRAMMA

Financiën, organisatie en
informatie

PORTEFEUILLEHOUDER

J. Lodders

De Algemene Vergadering besluit

1. Kennis te nemen van het jaarverslag met jaarrekening 2023 van Het Flevolands Archief.
2. Geen zienswijze in te dienen op de ontwerp programmabegroting 2025-2028 van Het Flevolands Archief.
3. In de reactie op het verzoek tot uitbrengen van een zienswijze aan Het Flevolands Archief te verzoeken de partners tijdig te betrekken bij ontwikkelingen die van invloed zijn op komende begrotingsjaren.

Korte samenvatting

Het Flevolands Archief voert wettelijke archieftaken uit waaronder het beheren, toegankelijk maken en houden van overgebrachte blijvend te bewaren archieven en toezichthouden op het informatie- en archiefbeheer bij de deelnemers. Bij Het Flevolands Archief zijn het rijk, de provincie Flevoland, de gemeenten Lelystad, Dronten, Urk en Zeewolde en Waterschap Zuiderzeeland aangesloten. Op basis van de Gemeenschappelijke Regeling Het Flevolands Archief worden de deelnemende organisaties uitgenodigd een zienswijze op de ontwerp programmabegroting 2025-2028 uit te brengen.

Relevante kaders

- Gemeenschappelijke regeling Het Flevolands Archief;
- Wet gemeenschappelijke regelingen.

Lelystad, 14 mei 2024

het college van Dijkgraaf en Heemraden,

de secretaris-directeur,
ing. W. Slob MSc.

de dijkgraaf,
ir. H.C. Klavers.

Aanleiding

De Gemeenschappelijke Regeling (GR) Het Flevolands Archief (HFA) voert voor de deelnemende overheden wettelijke archieftaken uit. Het Flevolands Archief beheert de overgebrachte blijvend te bewaren archieven van de partners en houdt toezicht op de nog niet overgebrachte archieven. Naast Waterschap Zuiderzeeland zijn ook het rijk, de provincie Flevoland en de gemeenten Lelystad, Dronten, Zeewolde en Urk deelnemer aan Het Flevolands Archief. Het rijk heeft echter aangegeven uit de GR te willen treden. Het rijk blijft voor de fysieke archieven wel betrokken bij Het Flevolands Archief maar zal niet deelnemen aan de e-depot voorziening. Heemraad J. Lodders is namens Waterschap Zuiderzeeland lid van het Algemeen Bestuur van deze GR.

Op 9 april 2024 heeft het Dagelijks Bestuur van Het Flevolands Archief de ontwerp-programmabegroting 2024-2027 toegezonden aan de partners. Met het verzoek een eventuele zienswijze, bij voorkeur voor 26 juni 2024 maar uiterlijk 3 juli 2024, in te dienen.

Tegelijk met de ontwerp-programmabegroting 2025-2028 is ook de jaarrekening over 2023 door HFA aan de partners ter kennisname gestuurd. De jaarrekening is in afwachting van aanpassingen in het Besluit Accountantscontrole Decentrale Overheden (BADO) nog niet voorzien van een goedkeurende verklaring van de accountant. De accountant is wel voornemens deze verklaring te verlenen.

Beoogd effect

Het Algemeen Bestuur van Het Flevolands Archief is geïnformeerd over het standpunt van Waterschap Zuiderzeeland om geen zienswijze uit te brengen op de ontwerp programmabegroting 2025 van Het Flevolands Archief. En tevens van de wens van het waterschap om betrokken te blijven bij het proces om de impact van interne en externe ontwikkelingen te verwerken in komende begrotingen na 2025.

Onderbouwing beslispunten

1.1 Kennis te nemen van het jaarverslag met jaarrekening 2023 van Het Flevolands Archief. Het ontbreken van de controleverklaring van de accountant heeft een procedurele oorzaak waarop HFA geen invloed heeft. De controleverklaring zal naar verwachting alsnog worden afgegeven op de jaarrekening zoals die nu is toegezonden.

2.1 De ontwerp-programmabegroting 2025 is op orde. Vanaf 2024 is een structurele bijdrage van de partners voor het e-depot in de begroting van Het Flevolands Archief opgenomen. Deze bijdragen zijn gebaseerd op het kostenmodel e-depot en zijn nodig om naast de al bestaande fysieke archieven ook in de toekomst digitale archieven blijvend duurzaam toegankelijk te houden.

Met de structurele bijdragen uit zowel de initiële regeling als ten behoeve van e-depot is Het Flevolands Archief in staat om de door de partners opgedragen wettelijke archieftaken uit te voeren. Het Flevolands Archief is een financieel gezonde organisatie die actief inspeelt op de ontwikkelingen die nu plaatsvinden in de archief- en informatiesector.

3.1 De evaluatie van het kostenmodel e-depot is voorgenomen in 2025 en heeft mogelijk invloed op de begroting vanaf 2026. Bij het vaststellen van het kostenmodel e-depot in 2023 is ook afgesproken om dit model na 2 jaar te evalueren. In de ontwerp programmabegroting 2025 is de bijdrage per inwoner, die de basis vormt voor kostenmodel e-depot, niet geïndexeerd. Onder andere omdat is afgesproken het kostenmodel na twee jaar te evalueren. Daarbij zal worden gekeken of de bijdragen vanuit het kostenmodel voldoende zijn om blijvend te kunnen voorzien in het beschikbaar stellen en onderhouden van een e-depot.

Ook de afbouw van bestemmingsreserves en rijksbijdrage in de komende jaren waarmee nu aanloopkosten voor het e-depot deels worden opgevangen zullen daarin worden meegenomen.

Om een eventuele aanpassing van het kostenmodel en daarop gebaseerde bijdragen te kunnen meenemen in de begrotingsprocedures voor 2026 is zaak de partners tijdig te betrekken in de evaluatie.

3.2 De komst van de nieuwe Archiefwet en voorgenomen uittreding van het rijk uit Het Flevolands Archief zijn voorzien per 1 januari 2026 en heeft mogelijk invloed op de begroting vanaf 2026. Het rijk heeft al enige tijd bekend gemaakt uit de Regionaal Historische Centra waaronder Het Flevolands Archief te willen treden. Vanuit de wens om de digitale rijksarchieven te willen concentreren bij het Nationaal Archief. De fysieke (papieren) historische rijksarchieven die nu bij Het Flevolands Archief en andere RHC's zijn ondergebracht zullen daar blijven en het rijk blijft daarvoor een bijdrage leveren. De grondslag daarvoor zal in de nieuwe Archiefwet worden opgenomen. De inwerkingtreding daarvan is nu voorzien per 1 januari 2026. Dit is daarmee ook de datum waarop het rijk voornemens is om uit de GR te treden.

De financiële consequenties van deze uittreding zijn inmiddels grotendeels bekend. De inwerkingtreding van de nieuwe Archiefwet als zodanig heeft mogelijk ook impact op de taakuitvoering door Het Flevolands Archief. De impact daarvan zal verder moeten worden ingevuld en is ook afhankelijk van afspraken met partners. Het waterschap zou graag zien dat deze analyse in samenhang met andere ontwikkelingen wordt uitgevoerd en samen met partners vormgegeven. Het Flevolands Archief is inmiddels vergevorderd met een meerjarenbeleidsplan 2025-2028 waarin deze ontwikkelingen zijn meegenomen.

Alternatief

Het waterschap zou ervoor kunnen kiezen om de gevraagde aandachtspunten wel op te nemen in een zienswijze die dan met name op de meerjaren doorkijk (2026-2028) van de programmabegroting betrekking zal hebben en niet zozeer op de begroting voor 2025. Op dit moment zijn de ontwikkelingen waar mogelijk reeds beschreven en moet uitwerking nog plaatsvinden.

Risico's en kanttekeningen

Ontwikkelingen volgen elkaar snel op. Anderzijds worden zaken die al enige tijd in de pijplijn zitten steeds uitgesteld waaronder de inwerkingtreding van de nieuwe Archiefwet en voorgenomen uittreding van het rijk uit de GR. Dit bemoeilijkt het bewaken van samenhang en regie op deze ontwikkelingen en strategische keuzen.

Financiën en capaciteit

De bijdrage aan de GR past binnen de meerjarenraming.

Begrotingswijziging

Voor de begroting van het waterschap heeft dit voorstel geen consequenties.

Communicatie

De ontwerp-begroting is door het waterschap van 6 mei tot en met 3 juni 2024 ter inzage gelegd.

Bijlagen

- a. Conceptbrief zienswijze ontwerp-programmabegroting 2025-2028 van Het Flevolands Archief;
- b. Aanbiedingsbrief ontwerp-programmabegroting 2025-2028 van Het Flevolands Archief;
- c. Ontwerp-programmabegroting 2025-2028 van Het Flevolands Archief;
- d. Jaarverslag met jaarrekening 2023 van Het Flevolands Archief.